

สัมฤทธิ์ ศรีธำรงสวัสดิ์

๑๑ ตุลาคม พ.ศ. ๒๕๕๙

ความแตกต่างระหว่าง ๓ สิทธิระบบประกันสุขภาพ

เปรียบเทียบ ๓ ระบบประกันสุขภาพหลักภาครัฐ

	สวัสดิการข้าราชการ	ประกันสังคม	ประกันสุขภาพถ้วนหน้า
หลักคิด	สวัสดิการ	ความมั่นคงและกลมกลืนทางสังคม (ในกลุ่ม)	สิทธิขั้นพื้นฐาน
แหล่งเงิน)	ภาษีทั่วไป	ร่วมสมทบนายจ้าง/ลูกจ้าง/รัฐ	ภาษีทั่วไป
การอธิบายระบบ	แยกบทบาทระหว่างผู้ซื้อและให้บริการ (Purchaser-provider split)		
	พรก.พ.ศ. 2553/เพิ่มเติม 55 -คกก.บริหารระบบ สวก.ชรก	พ.ร.บ. ประกันสังคม -คกก.ประกันสังคม (ผู้แทนสามฝ่าย)	พ.ร.บ. หลักประกันสุขภาพแห่งชาติ -คกก.หลักประกันสุขภาพแห่งชาติ (ผู้แทนกลุ่มต่างๆ)
หน่วยบริหาร	กรมบัญชีกลาง (กบค.)	สำนักงานประกันสังคม (สปส.)	สำนักงานหลักประกันสุขภาพแห่งชาติ (สปสช.)

เปรียบเทียบ ๓ ระบบประกันสุขภาพหลักภาครัฐ

	สวัสดิการข้าราชการ	ประกันสังคม	ประกันสุขภาพถ้วนหน้า
ผู้ให้บริการ	สถานพยาบาลรัฐทุกแห่ง เอกชนเฉพาะกรณีฉุกเฉิน และที่เข้าร่วมโครงการ elective surgery (115)	โรงพยาบาล (100+ เต็ม) คู่สัญญารัฐ (156) เอกชน (86) และลูกข่าย (2,000)	สถานพยาบาลคู่สัญญารัฐ (976) เอกชน (รพ.36, คลินิก 200) และลูกข่าย (11,404)
ทางเลือก ผู้รับบริการ	-รัฐ-ไปที่ไหนก็ได้ -เอกชนได้เฉพาะกรณีที่กำหนด (ฉุกเฉิน ไม่มีบริการในรพ.รัฐ ฟอกเลือด ฉายรังสี e-surgery)	-รพ.คู่สัญญาหลักและเครือข่าย -ฉุกเฉินไปที่ไหนก็ได้แต่เบิกได้ตามที่กำหนด 72 ชม. รพ.รัฐเบิกได้ตามจ่ายจริง/เอกชนตามเขตที่กำหนด	-สถานพยาบาลคู่สัญญาหลักและเครือข่าย เปลี่ยนได้ปีละ 4 ครั้ง -กรณีฉุกเฉินใช้บริการที่ไหนก็ได้แต่เบิกได้ตามเขตที่กำหนด

เปรียบเทียบ ๓ ระบบประกันสุขภาพหลักภาครัฐ

	สวัสดิการข้าราชการ	ประกันสังคม	ประกันสุขภาพถ้วนหน้า
วิธีการจ่าย	- OP FFS (เบิกตรง) - IP DRG case-based with differential rate -กรณีไปรพ.เอกชนต้องร่วมจ่าย	-Inclusive Capitation - จ่ายเพิ่มกรณีต่างๆ เช่น ภาวะเสี่ยง, HA, เฉพาะกรณีที่กำหนด, ผล.ในที่ $Rw \Rightarrow 2$	- OP&PP Capitation - IP DRG weighted global budget -จ่ายเพิ่มเฉพาะกรณีที่กำหนด
ผู้มีสิทธิ์ (ส.ค. 59)	ชรก. ลูกจ้างประจำ ผู้รับบำนาญและบุตรโดยชอบด้วยกฎหมายไม่เกิน 3 คนที่ ≤ 18 ปี 4.7 ล้าน (7.1%)	11.47 ล้าน (17%) ลูกจ้าง ม. 33 10.3 ล้าน และ ม. 39 1.2 ล้าน (เงินโอนไขการเกิดสิทธิ์)	ปชช.ที่ไม่อยู่ในภาคการจ้างงานทางการ 48.2 ล้าน (73%)
งบประมาณ (ปีงบ 58)	ค่าใช้จ่าย 66,476 ล้านบาท (~14,200 บาท/คน/ปี)	อัตราเหมาจ่าย 1,460 รายจ่ายรวม 3,160 บาท	งบรายหัว 2,895.09 รวมนอกเหมาจ่ายเป็น 3,150.87

เปรียบเทียบ ๓ ระบบประกันสุขภาพหลักภาครัฐ

	สวัสดิการข้าราชการ	ประกันสังคม	ประกันสุขภาพถ้วนหน้า
ชุดสิทธิประโยชน์	รอบด้านทั้งบริการผู้ป่วยนอก/ ใน หัตถกรรม ค่ายาเวชภัณฑ์ ค่าอาหารและห้องพิเศษ ค่าคลอดบุตร	รอบด้านทั้งบริการผู้ป่วยนอก/ ใน หัตถกรรม ค่ายาเวชภัณฑ์ ค่าอาหารและห้องสามัญ	รอบด้านทั้งบริการผู้ป่วยนอก/ ใน หัตถกรรม ค่ายาเวชภัณฑ์ ค่าอาหารและห้องสามัญ ค่าคลอดบุตร ชดเชยตาม ม.41
- ฟื้นฟูฯ	เฉพาะในสถานพยาบาล	เฉพาะในสถานพยาบาล	ในและนอกสถานพยาบาล
- การดูแลระยะยาว	บริการดูแลระยะท้ายในสถานพยาบาล	บริการดูแลระยะท้ายในสถานพยาบาล	บริการดูแลระยะยาวและระยะท้ายในชุมชน
- ส่งเสริมป้องกัน	บริการส่วนบุคคลตามกลุ่มวัยสำหรับประชาชนไทยทุกคน แต่ตั้งงบประมาณและบริหารจัดการภายใต้ระบบหลักประกันสุขภาพแห่งชาติ		
- กรณีฉุกเฉิน	กรณีฉุกเฉินเร่งด่วนและวิกฤต เข้ารับบริการในโรงพยาบาลเอกชนนอกเครือข่ายสามกองทุนได้ทุกแห่งภายใต้นโยบาย (EMCO) ทั้งกรณีผู้ป่วยนอกและผู้ป่วยใน		

สรุปความแตกต่างของ ๓ ระบบประกันสุขภาพหลัก

	สวัสดิการข้าราชการ	ประกันสังคม	ประกันสุขภาพถ้วนหน้า
เงื่อนไขการเกิดสิทธิ	ได้สิทธิทันที	มีระยะเวลาการสมทบเงินเป็นตัวกำกับสิทธิแต่ละประเภท	ได้สิทธิทันที
สิทธิประโยชน์ที่แตกต่างกัน	ไม่มีระบบเยียวยาความเสียหายจากการรักษา	ชดเชยกรณีหยุดงาน/พิกัด/ตาย ตามสิทธิ	มีระบบเยียวยาความเสียหายเบื้องต้นจากการรักษาตาม ม. 41 พรบ. หลักประกันฯ
	บริการฟื้นฟูฯ และบริการระยะท้ายในรพ.	บริการฟื้นฟูฯ และบริการระยะท้ายเฉพาะในรพ.	บริการฟื้นฟูฯและบริการระยะท้ายในและนอกรพ.
	-	-	บริการ LTC ในชุมชน
	-	-	ส่งต่อผู้ป่วยทางอากาศยาน
สิทธิประโยชน์เหมือนแต่บริหารจัดการต่างกัน	บริการผู้ป่วยใน, กายอุปกรณ์, อุบัติเหตุฉุกเฉิน, คลอดบุตร, หัตถกรรม, ไตวายเรื้อรัง, ART, โรคหรือบริการที่มีค่าใช้จ่ายสูง		

ปัจจัยกำหนดความแตกต่างระหว่างระบบประกันสุขภาพ

- มีความแตกต่างของชุดสิทธิประโยชน์ เงื่อนไขการใช้บริการ วิธีการบริหารจัดการรวมถึงรูปแบบวิธีและอัตราการจ่ายที่ต่างกัน
- ปัจจัยกำหนดความแตกต่าง
  - หลักคิดที่ต่างกัน
  - การพัฒนาการแบบแยกส่วน
  - กลไกการอภิบาลแยกส่วนเป็นอิสระต่อกัน ขาดกลไกอภิบาลระบบประกันสุขภาพในภาพรวม

ขอบคุณครับ